

Tezy do egzaminu magisterskiego dla studentów kierunku pedagogika studia II stopnia, ścieżka: pedagogika resocjalizacyjna z elementami kryminologii

Tezy do egzaminu magisterskiego – podstawowe i kierunkowe

1. Współczesne orientacje w edukacji nauczycieli (koncepcja humanistyczna, kształcenie poprzez rozwiązywanie zadań praktycznych, kształcenie refleksyjnego praktyka, autorskie teorie doskonalenia i samodoskonalenia nauczycieli, wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli, rozwój nauczycieli przez badanie w działaniu).
2. Kultura szkoły a kultura osobowa (osobista) nauczycieli i uczniów.
3. Rola nauki o szkole w tworzeniu nowych teorii szkoły i kreowaniu nauczycieli nowej jakościowo szkoły.
4. Przemiany i reformy oświatowe w Polsce a potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży.
5. Współczesne kierunki pedagogiczne – wybrane założenia i koncepcje i ich znaczący wpływ na rozwój szkoły.

Tezy do egzaminu magisterskiego – specjalnościowe

1. Ogólna teoria systemów jako źródło inspiracji w projektowaniu systemów resocjalizacji.
2. Przegląd i ocena historycznych systemów resocjalizacji.
3. Współczesne rozwiązania w resocjalizacji nieletnich w Polsce (podstawy prawne i kluczowe instytucje).
4. Pojęcie i przykłady mikrosystemów wychowawczych w resocjalizacji nieletnich.
5. Współczesna probacja – pojęcie, założenia i stosowane rozwiązania.
6. Systemy odbywania kary w polskim więziennictwie.
7. Przegląd programów resocjalizacyjnych wykorzystywanych w polskich zakładach karnych.
8. Pojęcie ekonomii punktowej w resocjalizacji – podaj przykłady rozwiązań zagranicznych i polskich.
9. Kognitywno-behawioralne podejście w resocjalizacji i jego wykorzystanie we współczesnych instytucjach zagranicznych i polskich.
10. Pojęcie i założenia twórczej resocjalizacji (w ujęciu M. Konopczyńskiego).

11. Ogólna charakterystyka europejskich systemów resocjalizacji nieletnich (Niemcy, Skandynawia, Wielka Brytania i Francja).
12. Mediacja jako realizacja idei sprawiedliwości naprawczej.
13. Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży – ogólne założenia i konkretne przykłady współczesnych rozwiązań.
14. Diagnoza zachowań dewiacyjnych, zaburzeń w zachowaniu jako element istotny dla projektowania pracy resocjalizacyjnej.
15. Koncepcje i typologie zaburzeń w zachowaniu.
16. Realizacja programów profilaktycznych i resocjalizacyjnych w placówkach polskich (dobre praktyki, przykłady programów zapobiegających patologiom).
17. Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze i Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii – cele, funkcje i zadania świadczone na rzecz młodzieży w placówkach.
18. Trening Zastępowania Agresji jako przykład programu pracy z młodzieżą.
19. Uzależnienia od alkoholu – mechanizm działania oraz strategie zapobiegania chorobie alkoholowej.
20. Subkultury młodzieżowe – mechanizm działania na przykładzie wybranej subkultury.

Literatura dotycząca tez podstawowych i kierunkowych:

1. Bruner J., Kultura edukacji. Przeł. Tamara Brzostowska-Tereszkiewicz, wstęp Anna Brzezińska, Kraków: TAIWPN Universitas 2006.
2. Ćwikliński A., Zmiany w polskiej edukacji w okresie globalizacji, integracji i transformacji systemowej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2006.
3. Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości. Strategie rozwoju, red. Jolanta Szempruch, Rzeszów: Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego 2006.
4. Kupisiewicz Cz., Wybrane problemy teorii i praktyki pedagogicznej na progu XXI wieku, Wyższa Szkoła Umiejętności Pedagogicznych i Zarządzania w Rykach, Warszawa 2003.
5. Kuźma J., Nauka o szkole., Studium monograficzne, Kraków, OW „Impuls“, 2011.
6. Kwiatkowska H., Pedeutologia, Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne 2008.
7. Bogaj A., Realia i perspektywy reform oświatowych, Warszawa 1997.

8. Monitorowanie reformy edukacji. Definicje reformy systemu edukacyjnego i sposoby ewaluowania reformy, E. Putkiewicz, M Zahorska (red.), Warszawa 1999.
9. Reformy edukacyjne w Polsce. Tradycje i współczesność, I. Michalska, G. Michalski (red.), Skierniewice 2001.
10. Szkoła w nauce i praktyce edukacyjnej, red. Bożena Muchacka, tom 1-2, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls” 2006.
11. Szkoła w świecie współczesnym, red. Bożena Muchacka i Mirosław Szymański, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls” 2008.
12. Wychowanie w zreformowanej szkole. Kierunki rozwoju, red. Leszek Pawelski, Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Twórczych, Szczecinek 2007.

Literatura dotycząca tez specjalnościowych:

Literatura podstawowa:

1. Kawula S., Machel H. (red.) Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne, Toruń, 1997.
2. Konopczyński M., Metody twórczej resocjalizacji, Warszawa, 2006.
3. Marczak M., Resocjalizacyjne programy penitencjarne realizowane przez Służbę Więzienną w Polsce, Kraków, 2009.
4. Pospiszyl K., Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy i przykłady programów oddziaływań, Warszawa, 1998.
5. Pytka L., Diagnoza nieprzystosowania społecznego w teorii i praktyce. Propozycja metody badawczej w: L. Pytka, M. Konopczyński, S. Sobczak (red.) Skala nieprzystosowania społecznego uczniów na Mazowszu, Warszawa 2005.
6. Rajzner A., Szczepaniak P., Terapia w resocjalizacji, cz. II: Ujęcie praktyczne, Warszawa, 2009.
7. Sawicka K. (red.), Socjoterapia, Warszawa, 1999.
8. Urban B., Stanik J.M. (red.), Resocjalizacja, Warszawa, 2007.
9. Urban B., Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000.
10. Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 2000.
11. Wysocka E., Diagnoza w resocjalizacji, Warszawa, 2008.
12. Zinkiewicz B. (red.), Współczesna kuratela sądowa (wybrane zagadnienia), Mysłowice, 2006.

Literatura uzupełniająca:

13. Bałandynowicz A., Probacja. Wychowanie do wolności, Warszawa, 1996.
14. Bartkowicz Z., Pomoc terapeutyczna nieletnim agresorom i ofiarom agresji w zakładach resocjalizacyjnych, Lublin, 2001.
15. Cekiera C., Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych, Lublin, 1993.
16. Ciosek M., Podkultura więzienna i jej przejawy, w: Psychologia sądowa i penitencjarna, Warszawa 2003.
17. Gaś Z.B., Uzależnienia. Skuteczność programów profilaktycznych, Warszawa, 1994.
18. Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa, 2006.
19. Kodeks karny, postępowania karnego, wykonawczy, karny skarbowy i wykroczeń. Stan prawny na 1.04.2004, Bielsko- Biała, 2003.
20. Lorek Z., Kadrowe determinanty autentyczności resocjalizacyjnej zakładu poprawczego (w:) Kawula S., Machel H. (red.) Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne, Toruń, 1997.
21. Machel H., Personel penitencjarny w świetle Europejskich Reguł Więziennych (w:) Kawula S., Machel H. (red.) Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne, Toruń, 1997.
22. Machel H., Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej - casus polski, Kraków, 2006.
23. Machel H., Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna, Gdańsk, 2003.
24. Madanes C., Przemoc w rodzinie. Psychoterapia sprawców i ofiar, Gdańsk, 2002.
25. Opora R., Rola sędziów i kuratorów w resocjalizacji nieletnich, Gdańsk, 2006.
26. Ostrihanska Z., Greczuszkin A., Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego, Lublin, 2000.
27. Pospiszyl K. (red.), Resocjalizacja nieletnich. Doświadczenia i koncepcje, Warszawa, 1990.
28. Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa, 2000.
29. Pytka L., Zacharuk T., Zaburzenia przystosowania społecznego dzieci i młodzieży. Aspekty diagnostyczne i terapeutyczne, Siedlce, 1998.
30. Rejman J., System wychowawczy zakładu penitencjarnego dla młodocianych, Rzeszów, 2000.
31. Stańdo- Kawecka B., Prawne podstawy resocjalizacji, Zakamycze, 2000.

32. Węgliński A., Mikrosystemy wychowawcze w resocjalizacji nieletnich. Analiza pedagogiczna, Lublin, 2000.

Akty prawne:

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 kwietnia 2005 w sprawie Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 1 grudnia 2003 w sprawie szczegółowego zakresu i trybu uczestnictwa podmiotów w wykonywaniu kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych, a także społecznej kontroli nad ich wykonywaniem.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. 2003 nr 90)

Górecki P., Stachowiak S., Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. Komentarz, Zakamycze, 2002.

Gromek K., Kuratorzy sądowi. Komentarz do ustawy z 27 lipca 2001 r., Warszawa, 2002.